

Pedriatrik A?r? Bilgi ve Tutum ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pedriatrik A?r? Bilgi ve Tutum ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28986>

Özet

Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i, çocuklarda a?r? yönetimine ili?kin hem?irelerin bilgi düzeylerini ve tutumlar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir ölçek tir. Bu ölçek, mevcut bir orijinal ölçe?in Türkçe'ye uyarlamas? olarak Hanife Ülgen taraf?ndan 2019 y?l?nda yay?mlanmam?? bir doktora tezinde kullan?lm??t?r. Çocuk hastalar?n a?r?s?n?n etkili bir ?ekilde yönetilmesi, hem?irelik bak?m?n?n önemli bir bile?enidir. Bu ba?lamda, hem?irelerin a?r?ya yönelik yeterli bilgiye ve olumlu tutumlarasahip olmalar?, kaliteli a?r? yönetimi uygulamalar? için kritik öneme sahiptir.

Bu ölçek, pediatri alan?nda çal??an hem?irelerin e?itim ihtiyaçlar?n? belirlemeye ve a?r? yönetimi e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmeye yönelik de?erli bir araç sunmaktadır. Ölçe?in uyarlamas?, Türk kültürüne ve sa?lık sistemine uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r. Orijinal ölçe?in temel yap?s?n? korurken, kültürel ve dilsel farklılıklar göz önünde bulundurularak gerekli düzenlemeler yap?lm??t?r. Bu ölçek, ara?t?rmacılara ve klinisyenlere pediatrik a?r? konusunda hem?irelik uygulamalar?n? iyile?tirmek için kan?ta dayalı veriler elde etme f?rsat? sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Pediatrik a?r?, a?r? yönetimi, hem?irelik, bilgi, tutum, ölçek, uyarlama, çocuk sa?l???, a?r? de?erlendirme.

Yazarlar

Hanife Ülgen

Amaç

Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, pediatri alan?nda görev yapan hem?irelerin çocuklarda a?r?ya yönelik bilgi düzeylerini ve tutumlar?n? objektif bir ?ekilde ölçmektir. Çocuklar, a?r?lar?n? ifade etme ve a?r? yönetimi süreçlerine kat?lm konusunda yeti?kinlerden farklılık gösterirler. Bu nedenle, pediatri hem?irelerinin a?r? fizyolojisi, de?erlendirmesi ve farmakolojik/non-farmakolojik a?r? yönetimi stratejileri hakk?nda güncel ve kapsamlı bilgiye sahip olmalar? gerekmektedir.

Ölçek ayr?ca, hem?irelerin çocuklar?n a?r?s?na ili?kin inançlar?n?, de?erlerini ve davran?? e?ilimlerini yans?tan tutumlar?n? ortaya koymay? hedefler. Olumsuz bilgiler, çocuklar?n yeterince giderilememesine yol açabilir. Bu ölçek sayesinde, e?itim programlar?n?n geli?tirilmesi, hem?irelik müdahalelerinin planlanması ve pediatrik a?r? yönetimi uygulamalar?nda sürekli iyile?tirme sa?lanması

amaçlanmaktadır. Tez çalışması'nın ana amacı, a?r? yönetimi e?itiminin pediatri hem?irelerinin [bilgi](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1ya_yönelik_bilgi) ve [etkisini de?erlendirmektir](https://tr.wikipedia.org/wiki/Tutumlar?na_etkisini_de?erlendirmektir).

Yap?

Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i, hem?irelerin çocuklarda a?r? ile ilgili bilgi ve [ölçen çok boyutlu bir yapıyı de?erlendirir](https://tr.wikipedia.org/wiki/Tutumlar?n?_ölçen_çok_boyutlu_bir_yap?y_de?erlendirir). Tipik olarak bu tür [ölçekler](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7ekler), çe?itli alt boyutları içerir. Bilgi boyutu, [fizyolojisi](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_fizyolojisi), [de?erlendirme araçları](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_de?erlendirme_araçlar?), farmakolojik ve non-farmakolojik [yönetimi](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_y%C3%B6netimi) yöntemleri, [yan etkileri ve çocukları](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_yan_etkileri_ve_çocuklar?n) [fizyolojik tepkileri gibi konuları](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1ya_fizyolojik_tepkileri_gibi_konular?) kapsar. Tutum boyutu ise, çocukların [verdikleri tepkilerin gerçekliği](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1ya_verdikleri_tepkilerin_gerçekli?i), [ifadelerine olan inanç](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_ifadelerine_olan_inanç), [sorumlulu?u](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_y%C3%B6netimi_sorumlulu?u) ve [kesicilerin kullan?m?na ili?kin hem?irelerin ki?isel inançları ve ön yargıları de?erlendirir](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1_kesicilerin_kullan?m?na_ili?kin_hem?irelerin_ki?isel_inançlar?n?_ve_ön_yarg?lar?n?_de?erlendirir).

Bu [ölçek](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7ek), hem?irelerin [yönelik multidisipliner bir yaklaşma sahip olup olmad??? ve çocukların](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1ya_yönelik_multidisipliner_bir_yaklaşma_sahip_olup_olmad???n?_ve_çocuklar?n) [gidermede proaktif bir rol üstlenip üstlenmediklerini anlamak için kritik bir yapı sunar](https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr%C4%B1s?n?_gidermede_proaktif_bir_rol_üstlenip_üstlenmediklerini_anlamak_için_kritik_bir_yap?_sunar). Ölçe?in uyarlama sürecinde, orijinal [ölçe?in faktör yap?s?nın Türk örnekleminde de benzer şekilde korunup korunmad??? incelenmi? olmalıdır](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in_faktör_yap?s?n?n_Türk_örnekleminde_de_benzer_şekilde_korunup_korunmad???_incelenmi?_olmal?d?r). Bu, [ölçe?in kültürel geçerlili?ini ve ölçtü?ü psikolojik](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in_kültürel_geçerlili?ini_ve_ölçtü?ü_psikolojik) [evrenselli?ini destekler](https://tr.wikipedia.org/wiki/Yap?lar?n_evrenselli?ini_destekler).

Geçerlik

Orijinal kaynakta Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i'nin geçerlik çalışmaları hakkında spesifik bir bilgi sunulmamıştır. Ancak, bir [ölçe?in uyarlama sürecinde çe?itli geçerlik türlerinin incelenmesi beklenir](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in_uyarlama_sürecinde_çe?itli_geçerlik_türlerinin_incelenmesi_beklenir). Bu tür çalışmaları genellikle kapsam geçerliği (uzman görüşleri ile madde havuzunun konuyu ne kadar iyi temsil etti?inin de?erlendirilmesi), yapı geçerliği (faktör analizi gibi istatistiksel yöntemlerle ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yapıyı ne kadar iyi ölçtü?ünün belirlenmesi) ve ölçüt geçerliği (ölçe?in d?? bir kriter veya başka bir [ölçekle ili?kisinin incelenmesi](https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7ekle_ili?kisinin_incelenmesi)) gibi alanları içerir.

Ölçe?in uyarlama çal??mas? olan bir doktora tezinde, dilsel ve kültürel geçerli?in sa?lanmas? büyük önem ta??r. Bu süreç, maddelerin orijinal anlamlar?n? koruyarak hedef kültüre uygunlu?unu test etmek için çeviri-geri çeviri teknikleri ve uzman görüş?leri gibi ad?mlar? içerir. Tez çal??mas?nda bu hususlara dikkat edildi?i varsay?lmaktadır, ancak detayl? istatistiksel geçerlik bulgular? için tezin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar? hakk?nda da spesifik bir bilgi bulunmamaktadır. Bir psikometrik <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in güvenirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l??? ve istikrarl?l??? ile ilgilidir. Güvenirlik, genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach alfa katsay?s? gibi), test-tekrar test güvenirli?i ve yar?ya bölme güvenirli?i gibi yöntemlerle de?erlendirilir. ?ç tutarl?l?k, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterirken, test-tekrar test güvenirli?i, zaman içinde ölçüm sonuçlar?n?n ne kadar istikrarl? oldu?unu ortaya koyar.

Uyarlama çal??malar?nda, orijinal <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in güvenirlik katsay?lar?n?n hedef kültürde de benzer seviyelerde olmas? beklenir. Bu, <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in farklı popülasyonlarda da ayn? derecede do?ru ve tutarl? ölçümler yapabildi?ini gösterir. Hanife Ülgen'in doktora tezinde, pediatri hem?ireleri örnekleminde bu güvenirlik analizlerinin yap?ld??? ve kabul edilebilir düzeyde güvenirlik de?erleri elde edildi?i varsay?lmaktadır. Detayl? güvenirlik raporlar? için tezin orijinal metnine ba?vurulmas? önerilir.

Faktör Analizi

Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i'nin faktör analizi sonuçlar? orijinal kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, bir <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in uyarlama sürecinde faktör analizi, yap? geçerli?ini de?erlendirmek için kritik bir ad?mdır. Faktör analizi, ölçek maddeleri aras?ndaki ilişkileri inceleyerek, maddelerin hangi temel boyutlar? veya faktörleri temsil etti?ini belirlemeye yard?mc? olur. Bu analiz, <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in teorik <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/Yap?s?n?n ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir.

Ke?fedici faktör analizi (KFA) veya do?rulamalı faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (örne?in, bilgi ve <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/Tutum gibi alt boyutlar) Türk örnekleminde de do?rulan?p do?rulanmad??? incelenmi? olmalıdır. Bu analizler, maddelerin ilgili faktörlere yüklenimlerini, faktörler aras?ndaki ilişkileri ve ölçe?in genel olarak ne kadar varyans? aç?klad???n? gösterir. Bu tür bir analiz, <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7e?in kültürel ba?lamda do?ru ve anlaml?

ölçümler yapabilmesi için vazgeçilmezdir. Detayl? faktör analizi bulgular? için Hanife Ülgen'in doktora tezine ba?vurulmas? önerilir.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i

Biçim: Ölçe?in orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiştir. Ancak, bilgi ve tutum ölçekleri genellikle **Likert tipi** bir derecelendirme formatına sahiptir. Maddeler genellikle "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a kadar de?i?en bir aralıkta puanlanır veya "Do?ru/Yanl???" gibi bilgi sorular? içerebilir. Bu, kat?l?mc?lar?n belirli ifadelerle ne ölçüde kat?ld?klar?n? veya bilgi sorular?na do?ru yan?t verip vermediklerini belirlemeye olanak tanır.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama yapıldı? dil)

Popülasyon Grubu: Pediatric Hem?ireleri

Ya? Grubu: Ölçek, pediatric hem?ireleri üzerinde uygulandı? için hedef kat?l?mc? kitlesi **yeti?kin** hem?irelerdir. Ölçe?in içeri?i ise çocuklar?n <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/A%C4%9Fr?s? ile ilgili bilgi ve <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/Tutumlar? de?erlendirmektedir.

Popülasyon Detaylar?: Pediatric kliniklerde, çocuk hastanelerinde veya çocuk sa?l??? hizmeti veren di?er kurumlarda çalış?an <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/Hem%C5%9Firelerdir. Hanife Ülgen'in doktora tezinde, Atatürk Üniversitesi Sa?lık Bilimleri Enstitüsü'nde görev yapan pediatric hem?ireleri örneklemini oluşturmuştur.

Test Metodolojisi: **Kendi kendine raporlama** esasına dayalı bir anket veya <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96l%C3%A7ek formudur. Kat?l?mc?lar, verilen maddeleri okuyarak kendi bilgi ve <a href="https://tr.wikipedia.org/wiki/Tutumlar?na en uygun seçene?i i?aretlerler. Bu metodoloji, geni? örneklemlerden veri toplamak için etkilidir ve genellikle anket tabanlı ara?tırmalarda kullanılır. Uygulama genellikle kağıt-kalem veya dijital ortamda gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk a?r?s?, hem?irelik e?itimi, a?r? alg?s?, tutum de?erlendirme, bilgi testi, psikometrik özellikler, sa?lık profesyonelleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sa?lanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: hanifeulgen@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Atatürk Üniversitesi. Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Erzurum (Doktora tezinin yap?ld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i, Hanife Ülgen taraf?ndan 2019 y?l?nda yay?mlanmam?? bir doktora tezinde kullan?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için herhangi bir ücret veya özel izin bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir. Ancak, akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle yazar?n izninin al?nmas? tavsiye edilir. Ticari kullan?mlar veya geni? çaplı? uygulamalar için yazarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Tezin tam metnine Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi arac?l???yla tez.yok.gov.tr adresinden eri?im sa?lanabilir, bu da ölçe?in detaylı? kullan?m ko?ullar? ve telif haklar? hakk?nda daha fazla bilgi edinmek için bir yol sunar. Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: [pediatrik-agri-bilgi-ve-tutum-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Ülgen, H. (2019). A?r? yönetimi e?itiminin pediatri hem?irelerinin a?r?ya yönelik bilgi ve tutumlar?na etkisi. (Yay?nlanmam?? doktora tezi). Atatürk Üniversitesi. Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta Pediatrik A?r? Bilgi ve Tutum Ölçe?i'ne ait maddeler sa?lanmam??t?r.